

РЕШЕНИЕ

Номер 164

02.09.2020 г.

Град Шумен

В ИМЕТО НА НАРОДА

Окръжен съд – Шумен

Състав I

На 02.09.2020 година в закрито заседание в следния състав:

Членове: Йордан В. Димов
Соня А. Стефанова
Мирослав Г. Маринов

като разгледа докладваното от Йордан В. Димов Въззивно гражданско дело № 20203600500276 по описа за 2020 година

Делото е образувано по частна жалба с вх. №5203/25.06.2020 г. депозирана от Д. Г. Ч. длъжник по ИД №2019*0400081 по описа на ЧСИ *, с рег. №* срещу действията на съдебния изпълнител, изразяващи се в насочване на изпълнение чрез налагане на заповор върху трудовото му възнаграждение, както и всяко друго възнаграждение по граждански или други видове договори и обезщетения по ЗОВСРБ на 20.05.2020 г. по време на извънредното положение в РБ, както и отказа на ЧСИ да вдигне наложения му предходен заповор и насочването на изпълнението върху постъпила по делото сума в размер на 107.72 лв., представляваща обезщетение по чл.227, ал.1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), която на осн. чл. 446а от ГПК представлявала несеквестрируемо имущество на длъжника. В жалбата се твърди, че: 1) заповора е наложен по време на действие на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците (доп. ДВ бр. 44 от 2020 г. в сила от 14.05.2020 г.) и същия е процесуално недопустим, поради което следва да бъде отменен; и 2) ЧСИ е насочил изпълнение върху постъпила по делото сума, представляваща обезщетение по чл. 227 от ЗОВСРБ, която на осн. чл. 446а от ГПК представлявала несеквестрируемо имущество. Излага, че на 02.02.2019 г. със заповорно съобщение №1611/02.02.2019 г. ЧСИ е наложил заповор върху трудовото му възнаграждение при работодателя НВУ *, факултет, *и* до погасяване на задължението към вискателите. С молба от 18.05.2020 г. бил уведомил ЧСИ, че със заповед № Д КВ – 108 от 16.03.2020 г. издадена от Министъра на отбраната на Р. България, му е прекратен договора за военна служба и е освободен от длъжност, а със Заповед № РД – 08-44 от 07.04.2020 г. издадена от началника на НВУ „*“ – гр. В. Т. е отчислен и от списъчния състав на НВУ * и е поискал наложения заповор по ИД №2019*0400081 да бъде вдигнат, доколкото трудовият му договор е прекратен. Със същата молба е поискал, в случай на постъпване на парични суми по така наложения на трудовото му възнаграждение заповор, същите да му бъдат възстановени, тъй като те нямат характер на трудово възнаграждение, а на обезщетение по чл. 227, ал. 1 от ЗОВСРБ, която молба ЧСИ е оставил без уважение. Твърди, че действията на ЧСИ са неправилни и незаконосъобразни, тъй като разпростират действието си по отношение на имущество (парични средства) по отношение на които, наложеният по делото заповор не разпростира своето действие. Освен това, твърди, че действията на ЧСИ са изцяло незаконосъобразни, тъй като са насочени срещу несеквестрируем доход по см. на чл. 446, ал. 1 във вр. ал. 2 от ГПК. Пзовава се и на разпоредбата на чл.237, т.4 от ЗОВСРБ и моли съда да отмени действията на ЧСИ *, изразяващи се в отказ за вдигане на наложения заповор, поради прекратяване на трудовото му правоотношение и насочването на изпълнението върху постъпилата по делото сума в размер на 107.72 лв. – представляваща обезщетение по чл. 227, ал. 1 от ЗОВСРБ, тъй като на осн. чл. 446а от ГПК, същата е изцяло несеквестрируема.

Ответните страни по жалбата, вискателите по изпълнението РС – Шумен и ТД НАП Шумен, редовно

уведомени не изразяват становище по същата.

В писменото си обяснение по чл. 436, ал. 3 от ГПК, ЧСИ излага мотиви по обжалваните действия, както и становище за неоснователност на жалбата. Излага, че процесната сума в размер на 107.72 лв., чието възстановяване се иска с жалбата била преведена на 20.05.2020 г. в изпълнение на предходно запорно съобщение от 02.02.2019 г., доколкото запорно съобщение с №6072/20.05.2020 г. е постъпило при работодателя на 09.06.2020 г. и няма как сумата да е преведена в изпълнение на това запорно съобщение. Твърди, че с оглед направеното в жалбата възражение, че втория наложен запор е направен по време на действието на Закона за мерките и действията по времето на извънредното положение, незабавно след депозиране на жалбата, с разпореждане с изх. №7079/25.06.2020 г. е вдигнал същия и е указал на работодателя, че продължава действието на предходното запорно съобщение с изх. №1611/02.02.2019 г., поради което счита, че жалбата в тази част е лишена от правен интерес и е неоснователна. Неоснователна я намира и в останалата част, тъй като действието на запорното съобщение се разпростирало и върху обезщетението по чл.227, ал.1 от ЗОВСРБ, доколкото то се дължи въз основа на трудовия договор и представлявало парично изразена благодарност към лицата, които продължително време са изпълнявали определени трудови функции и не е несеквестируемо, тъй като в нито един закон не било обявено за такова, каквото е изричното изискване на т. 8 на чл. 444 от ГПК. За неуместно намира позоваването от жалбоподателя за несеквестируемост по чл. 446а от ГПК, тъй като в нея е предвидена закрила на обезщетения преведени по банков път, с оглед запазване на несеквестируемостта им, когато тя е предвидена в друг закон, а в случая процесната сума била преведена директно от работодателя, като трето задължено лице и не е обявена за несеквестируема в нито един закон. Отделно от това, липсвало закон, в който всички обезщетения (независимо от основанието им) да са обявени за несеквестируеми и правилата разписани в чл. 446а от ГПК, на които жалбоподателя се позовавал са неприложими, още повече, че и в чл.237, ал.1, т.4 от ЗОВСРБ изрично било предвидено, че без съгласието на военнослужещите могат да се правят удържки за запори.

Изпълнително дело №2019*0400081 по описа на ЧСИ *, е образувано въз основа на възлагателно писмо от РС – Шумен срещу длъжника Д. Г. Ч. с ЕГН-***** от гр. Ш., по изпълнителен лист №19 от 02.01.2019 г. издаден по гр. д. №1924/201 8г. по описа на ШРС, за сумата от 365 лв. – държавни такси, вкл. и за издаване на изпълнителен лист. На осн. чл. 458 от ГПК по делото е присъединена и държавата в лицето на ТД НАП – Шумен за сумата в размер на 2 310.29 лв. На длъжника е изпратена покана за доброволно изпълнение, редовно връчена му на 19.02.2019 г., едновременно с която със запорно съобщение изх. №1611/02.02.2019 г. му е наложен и запор на трудовото възнаграждение, получавано от него в НВУ **, както и на всяко друго възнаграждение по граждански или други видове договори. В резултат на запора третото задължено лице е провеждало ежемесечно суми по сметката на ЧСИ. С писмо от 11.05.2020 г. НВУ *, факултет, *и*, е уведомило ЧСИ, че от 13.04.2020 г. е прекратен договора за кадрова военна служба на Д. Г. Ч. и считано от 15.04.2020 г. същият е назначен на трудов договор при същия работодател.

С молба от 18.05.2020 г. длъжникът е поискал от ЧСИ да вдигне запора, с оглед прекратяване на служебните му правоотношения, а в случай че постъпят суми по наложения запор от бившия му работодател, то същите да му бъдат възстановени, тъй като имат характер на обезщетения по смисъла на чл. 446а, ал. 1вр. ал. 2 от ГПК и били изцяло несеквестируеми. Видно от приложената към молбата Заповед от 07.04.2020 г. на Началника на НВУ **, е разпоредено, в съответствие с чл. 227, ал. 1 от ЗОВСРБ на Д. Г. Ч. да се изплати еднократно парично обезщетение – 20 месечни възнаграждения в размер на 47 300 лв.; в съответствие с чл. 227, ал. 5 от ЗОВСРБ обезщетение в размер на 650 лв.; обезщетение по чл. 19, т. 2 от Наредбата осигуряване с униформено облекло – 184.17 лв.; на основание чл.199 от ЗОВСРБ за неползван платен годишен отпуск за 2020 г. – 1 238.82 лв., или обща стойност на сумата за изплащане е 49 372.99 лв. С платежно нареждане от 20.05.2020 г. по сметката на ЧСИ е преведена сумата от 107.72 лв. с наредител НВУ **, Факултет факултет **, *и*, като основание за плащане в документа е посочено настоящото изп. д. №2019*0400081, а с писмо от 01.06.2020 г. е уточнено, че характерът на преведената сума е от обезщетение по чл. 227, ал. 1 от ЗОВСРБ. С постановление от 05.06.2020 г., ЧСИ е отказал да вдигне запора, както и да възстанови по сметка на длъжника постъпилата по делото сума в размер на 107.72 лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните изводи: Предмет на

настоящото производство е жалба, срещу действия на ЧСИ * по изп. д. №2019*0400081, изразяващи се в налагане на запор на 20.05.2020 г. на трудовото възнаграждение на длъжника, както и всяко друго възнаграждение по граждански или други видове договори и обезщетения по ЗОВСРБ, по време на действие на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците (доп. ДВ бр. 44 от 2020 г. в сила от 14.05.2020 г.) и отказа от 05.06.2020 г. на съдебният изпълнител да вдигне наложения запор върху трудовото възнаграждение на жалбоподателя поради прекратяването му със заповед №ДКВ-108/16.03.2020 г. на Министъра на отбраната, както и насочването на изпълнението върху вземане на длъжника от НВУ "*" представляващо обезщетение по чл.227 ЗОВСРБ – в случая за сумата от 107.72 лв.

Видно от материалите по делото е, че с разпореждане от 25.06.2020 г. ЧСИ е вдигнал наложения запор, наложен с съобщение с изх. №6072/20.05.2020 г., поради което жалбата в тази и част, поради липса на предмет се явява недопустима и съда не дължи произнасяне по нея. Също така, жалбата е недопустима и в частта □, срещу отказа на съдебния изпълнител да вдигне наложения запор върху трудовото възнаграждение на жалбоподателя, поради прекратяване със заповед №ДКВ-108/16.03.2020 г. на Министъра на отбраната на служебното му правоотношение. Съгласно чл.435, ал.2 от ГПК длъжникът може да обжалва постановлението за глоба, насрочването на изпълнението върху имущество, което смята за несеквестируемо, отнемането на движима вещ или отстраняването му от имот, поради това, че не е уведомен надлежно за изпълнението, отказа на съдебния изпълнител да извърши нова оценка по реда на чл. 468, ал. 4 и чл. 485 ГПК, определянето на трето лице за пазач, ако не са спазени изискванията на чл. 470, както и в случаите по чл. 486, ал. 2 ГПК, отказа на съдебния изпълнител да спре, прекрати или приключи принудителното изпълнение, както и разностите по изпълнението. Запорът не е предвиден като действие, което длъжникът може да обжалва (той може да обжалва насочването на изпълнението върху конкретно вземане, само с твърдение, за неговата несеквестируемост). Независимо от това, следва да се отбележи, че по делото са налице доказателства, че след прекратяване на 13.04.2020 г. на договора за кадрова военна служба на длъжника Д. Г. Ч. със Заповед от 16.03.2020 г. на Министъра на отбраната, от 15.04.2020 г. той е назначен с трудов договор при същия работодател. Съгласно чл.512, ал.1 от ГПК запорът върху трудово възнаграждение се отнася не само за възнаграждението, посочено в запорното съобщение, но и за всяко друго възнаграждение на длъжника, получено срещу същата или друга работа при същия работодател или същото учреждение. Нещо повече, съгласно ал. 3 на същия текст, ако длъжникът премине на работа при друг работодател или в друго учреждение, запорното съобщение се препраща там от лицето, което първоначално го е получило, и се смята за изпратено от съдебния изпълнител. Третото задължено лице уведомява съдебния изпълнител за новото място на работа на длъжника и за размера на сумата, удържана до преминаването на другата работа.

В останалата □ част, жалбата е допустима, като подадена в срок, от надлежна страна, срещу обжалваемо действие на съдебния изпълнител - насочване на принудително изпълнение спрямо имущество на длъжника, което той смята за несеквестируемо, по смисъла на чл. 435, ал. 2 от ГПК, поради което съдът следва да я разгледа по същество. Разгледана по същество същата е **неоснователна**, поради следното:

Съгласно приетото по т. 1 на ТР №2/26.06.2015 г. по т. д. 2/2013 г. ОСГТК на ВКС, запорът и възбраната като изпълнителни действия не подлежат на обжалване, а на обжалване подлежи насочването на изпълнението върху несеквестируемо имущество и съдът е длъжен да се произнесе, секвестируем ли е имущественият обект за събирането на предявеното вземане или в случая следва да се отговори на въпроса: обхваща ли закрилната разпоредба на чл. 446, ал.1 от ГПК паричните обезщетения, получени по реда на чл. 227 от ЗОВСРБ.

Законодателят е определил несеквестируемите доходи на длъжника с разпоредбата на чл. 446 от ГПК, като изрично я е разпрострял върху трудовите възнаграждения и пенсиите. Разширяването на предметния обхват на несеквестируемостта по чл. 446 от ГПК посредством правоприлагане по *analogia legis*, според този състав на въззивния съд е недопустимо.

На първо място следва да се отчете съществената разлика между трудовоправните институти на трудовото възнаграждение (чл. 242 и сл. КТ) и обезщетенията при прекратяване на трудовото правоотношение (чл. 213-228 КТ). Различиято между трудовото възнаграждение и обезщетенията се изразява в различията на

правопораждащия ги факт - трудовото възнаграждение се дължи заради предоставяне на работна сила за изпълнение на определена работа, докато обезщетенията имат различни правни основания, но общото за тях е, че се дължат във връзка с прекратяването на правоотношението между работодателя и работника или служителя.

За разлика от обезщетенията по чл. 213-228 от КТ трудовото възнаграждение в качеството си на притегателно субективно право е елемент от трудовото правоотношението представлява дължимата от работодателя на работника или служителя насрещна престация за предоставената му на разпореждане и ползване от последния работна сила (чл. 242 от КТ).

Обезщетението по чл. 213-228 от КТ не е елемент на трудовото възнаграждение, въз основа на което се изчисляват осигурителните плащания. Същото е доход върху който не се дължат осигурителни вноски т.е. не е налице плащане получавано срещу трудова дейност.

Разграничаването на обезщетенията от работната заплата е важно с оглед предметния обхват на несеквестируемостта. Процесуалната норма на чл. 446 от ГПК предвижда изрично определени вземания на длъжника в производството (вземане на трудово възнаграждение по трудово правоотношение, вземане на възнаграждение по гражданско правоотношение по което се престира трудов резултат, вземане по осигурително правоотношение по дългосрочно обществено осигуряване) срещу които при наличието на определени предпоставки възниква процесуалната възбрана за принудително изпълнение (пълна несеквестируемост), съответно процесуално задължение за осъществяване на изпълнение в предварително установени в чл. 446 от ГПК гаранции (частична несеквестируемост). Граматическото и логическо тълкуване на закона води до извода, че различните видове обезщетения по КТ (по аналогия и на тези по чл. 227 от ЗОВСРБ) не попадат в обхвата на несеквестируемия доход. Нещо повече, както бе споменато по горе в изложението, разпоредбата на чл. 446 от ГПК е императивна (арг. от чл. 447 от ГПК), а според застъпването в трайната съдебна практика разбиране императивните разпоредби не могат да се тълкуват разширително, което обстоятелство също представлява пречка за включване на обезщетенията в категорията на процесуално защитените вземания на длъжника.

Съдът счита, че процесното вземане не попада в предметния обхват на чл.446 и чл. 446а от ГПК. Трудовото възнаграждение е елемент от трудовото правоотношение и представлява дължимата от работодателя на работника или служителя насрещна престация за предоставената му на разпореждане и за ползване от последния работна сила. Различие между трудовото възнаграждение и тези плащания се открива в правопораждащия ги юридически факт – трудово възнаграждение се дължи заради предоставяне на работна сила за изпълнение на определена работа, докато компенсационните и гаранционните плащания се дължат заради невъзможност да се престира работна сила по причина извън работника или служителя, или за посрещане на допълнителни разходи във връзка с престирането □. От своя страна обезщетенията при прекратяване на трудовото правоотношение имат различни правни основания, но общото е, че се дължат във връзка с прекратяване на правоотношението между работодателя и работника или служителя, но не са елемент от трудовото възнаграждение. Също така некоректно жалбоподателят се позовава и на разпоредбата на чл. 237 от ЗОВСРБ за да обоснове несеквестируемостта на обезщетението по чл. 227 от ЗОВСРБ. Посочената разпоредба касае невъзможността без съгласие на военнослужащите да се правят удръжки от възнагражденията им (трудова), освен в посочените в разпоредбата изключения. Посоченият текст не касае получаваното от военнослужещите обезщетение по чл.227 от ЗОВСРБ, а трудовите възнаграждения, получавани от военнослужещи.

Процесните обезщетения по своята правна природа не представляват обезщетения в истинския смисъл на думата, тъй като не репарират причинени вреди на работника или служителя. В тази група попадат компенсационните (напр. пътни, дневни, квартирни пари, плащания при преместване на работа в друго населено място), и гаранционните плащания (за неизпълнение на предписание за трудоустройство, невъзможност за изпълнение на работата при бедствие). Същевременно, не се касае и за защита на други посочени в специални забранителни норми вземания (напр. по чл. 114а, ал. 1 от КСО досежно обезщетенията и помощите по държавното обществено осигуряване; чл. 14, ал. 3 ЗСП във връзка със социалните помощи; чл. 198 КЗ за застрахователната сума по застраховка "Живот" и "Злополука", както и за застрахователното обезщетение по застраховка "Гражданска отговорност").

Предвид изложените съображения се налага изводът, че процесното вземане не е несеквестируемо (е секвестируемо) и съдебният изпълнител разполага с процесуална власт да насочва принудителното изпълнение върху същото. Ето защо жалбата срещу това атакувано действие се явява неоснователна и следва да се остави без уважение.

Обстоятелството, дали сумата представляваща обезщетение по ЗОВСРБ, е постъпила по сметка на ЧСИ по запор на трудово възнаграждение, наложен със запорно съобщение с изх. №1611/02.02.2019 г., не рефлектира върху произнасянето на съда, доколкото релевантна в настоящото производство се явява единствено преценката дали имуществено, срещу което е насочено изпълнение, е несеквестируемо.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалба вх. рег. №5203/25.06.2020 г. депозирана от Д. Г. Ч. длъжник по ИД №2019*0400081 по описа на ЧСИ *, с рег. № *, **в частта** □ с която се иска отмяна на наложеният запор на 20.05.2020 г., със запорно съобщение изх. №6072/20.05.2020 г. наложен по време на действието на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците (доп. ДВ бр. 44 от 2020 г. в сила от 14.05.2020 г.) както й, в частта й срещу отказа на ЧСИ да вдигне наложеният запор върху трудовото възнаграждение на жалбоподателя поради прекратяване със заповед №ДКВ-108/16.03.2020 г. на министъра на отбраната на Р. България на служебното му правоотношение, като недопустима.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалба вх. рег. №5203/25.06.2020 г. депозирана от Д. Г. Ч. длъжник по ИД № 2019*0400081 по описа на ЧСИ *, с рег. № *, срещу действие на ЧСИ, изразяващо се в насочване на изпълнението върху вземане на длъжника от НВУ "*", Факултет факултет „*", *и*, представляващо обезщетение по чл. 227 от ЗОВСРБ за сумата от 107, 72 лв. (превод на сумата 107,72 лв. от Факултет Факултетт „*", *и*, по сметка на ЧСИ), поради несеквестируемост.

В частта, с която жалбата е оставена без разглеждане, решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд – Варна, в едноседмичен срок от съобщаването му.

В останалата част, на основание чл. 437, ал. 4 от ГПК решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____